

לא מורתעים: הגיע הזמן להשתמש בכל האמצעים שברשותנו להסרת האיום החות'י

27.12.2023 | ד"ר יוסי מנשרוף

written by
החות'ים ממשיכים להשתולל, ואינם מורתעים כלל. על הקואליציה הבינ"ל להגיב באופן נחרץ, ועל ארה"ב וישראל לגבות מחיר מאיראן שהחלה לקחת חלק ישיר במתקפות. הגיעה העת שישראל תשתמש בשלל האמצעים שברשותה להסיר את האיום מאיראן ומשלוחיה.

בחודשיים האחרונים החות'ים משבשים את השיט בים האדום, ולמעשה מנסים להטיל סגר ימי בנתיב מים קריטי לסחר בינ"ל, באופן חסר תקדים, על ידי תקיפת אוניות ממדינות שונות תחת התירוץ כי הן נמצאות בבעלות ישראלית או בדרכן לישראל.

לנוכח ההסלמה בשטח, ארה"ב הכריזה באופן רשמי על הקמת קואליציה בינ"ל בהשתתפות עשר מדינות שתפעל נגד החות'ים להשבת חופש הניווט בים האדום. אלא שההכרזה לא רק שלא ציננה את התלהבותם של החות'ים אלא אף גררה אולטימטום מצידם כלפי וושינגטון ולפיו אם תינקט פעולה נגדם הם יתקפו את אוניות הקרב האמריקניות.

בשבת המתקפה עלתה רמה ואיראן שעד כה סייעה מרחוק באמצעות הכוונת מתקפות החות'ים ואספקת מודיעין באמצעות ספינת מודיעין המוצבת בים האדום, החלה להיות מעורבת באופן ישיר כאשר תקפה כטב"מ לעבר אונייה המקושרת לישראל באוקיינוס ההודי. טהראן אף מאיימת כי בכוונתה לסגור נתיבי שיט נוספים, ביניהם, הים התיכון.

נראה כי אין עת מתאימה יותר לתגובה מערבית שתבהיר לאיראנים ולחות'ים את כללי המשחק. תפקוד הקואליציה, אם כן, הוא מבחן משמעותי עבור ממשל ביידן, שיבהיר האם בכוחה של ארה"ב לפעול ביעילות מול המיליציה הפרו-איראנית. הקואליציה הוקמה אך בימים האחרונים, ואולם אם נשפוט על פי מידע החשוף לציבור הרחב, פעילותה תתמצה בסיורי שיט ברחבי הים האדום וכן באספקת מודיעין.

משימות מהסוג הזה מעידות על תפיסה הגנתית בעיקרה, בניגוד ליציבה התקפית אסרטיבית הנחוצה להבסתה של מיליציה מתפרעת ונטולת רסן. משום כך, ספק אם יהיה בהן כדי להרתיע את איראן והחות'ים ולהביא להסרת האיום באופן מוחלט.

נוסף למאמצים הללו, דרושה אפוא הפעלת כוח צבאי משמעותי גם במחיר התנגשות מול איראן והחות'ים [2] צעד שממשל ביידן, המצוי בשנת בחירות, חתר עד כה להימנע ממנו. ואולם, ההתגרות המתמשכת של החות'ים לצד המעורבות הגוברת של האיראנים אינם משאירים לישראל ולארה"ב ברירה. לא ניתן להבליג עוד אל מול ניסיונם להטיל סגר בים האדום.

אף על פי שהחות'ים קיבלו במה משמעותית בשיח התקשורתי הבינ"ל רק לאחרונה, יש לזכור שאיראן מטפחת אותם בעקביות זה למעלה מעשור, תוך שהיא מנצלת את חולשת השלטון המרכזי בתימן ואת המשבר החמור שאליו נקלעה. טהראן חותרת לייצר בצפון המדינה, הנשלט על ידי המורדים החות'ים, מובלעת פרו-איראנית שתחלוש על האזור האסטרטגי של מיצרי באב אל-מנדב.

לפיכך, לאמריקאים יש חשבון ארוך עם פעילים איראנים בכוח קודס האחראים על תיאום והנגשה של הסיוע לחות'ים, ביניהם עבד אל-רזא שהלאא'י, אשר ניסיון חיסולו ב-2020 לא צלח, וכן בכיר נוסף בכוח שנחשף במחקר של מכון וושינגטון לאחרונה, אבו פאטמה, השותף לישיבות האסטרטגיות של החות'ים.

על ארה"ב להחזיר לאלתר את הגדרת החות'ים כארגון טרור לאחר שהוסרו מהרשימה בצעד תמוה של הנשיא ביידן. הכנסתם של גורמים איראניים ותימניים שמשמשים להעברת הסיוע הפיננסי מאיראן לחות'ים למסגרת הסנקציות הקיימות תשמש צעד נוסף בהידוק הלחץ עליהם.

באשר לישראל, טוב עשה שר הביטחון, יואב גלנט, כשהבהיר שישראל עוקבת בדריכות אחר התגובה האמריקאית לתוקפנות החות'ים. בהעדר צעדים אפקטיביים מצד הקואליציה הבינ"ל, ישראל תהיה חייבת לגמול להם באמצעות תקיפות ממוקדות, סיכול כלכלי, ולוחמת סייבר. כמו כן, עליה להכריז על החות'ים כארגון טרור ולעבות את היערכותה המודיעינית מול זירת תימן. אך ישראל לא תוכל לעצור שם. התקרית בשבת מחדדת את הצורך לתקוף תשתיות כטב"מ וטילאות בשטח איראן.

פורסם במעריב, בתאריך 27.12.2023.